

พนัน ออนไลน์

การพนันอยู่คู่กับสังคมมนุษย์มาอย่างยาวนานไม่ว่าจะเป็นประเทศใดในโลก จนเรามิอาจปฏิเสธได้ว่าการพนันมักจะแทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวันและทุกส่วนของสังคม และในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รูปแบบของการเล่นพนันก็ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการไปจากเดิม ซึ่งแตกต่างจากสมัยก่อนที่กิจกรรมการเล่นพนันมักจะเกิดขึ้นในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง คนที่เล่นการพนันต้องมาพบเจอกัน เช่น การเล่นพนันในบ่อนกาสิโน หรือการเล่นพนันแข่งม้า เป็นต้น แต่ในปัจจุบันกิจกรรมการเล่นพนันได้ถูกพัฒนาให้สามารถเกิดขึ้นได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต่างสถานที่ กลายเป็นการเล่นพนันบ่อนกาสิโนทางอินเทอร์เน็ต และการพนันอีกหลากหลายรูปแบบที่เกิดขึ้นในลักษณะของการพนันออนไลน์ และถึงแม้ในประเทศไทยเรื่องนี้ยังเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่ก็มีมีการลักลอบเล่นกันเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะมีนักพนันหน้าใหม่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในแต่ละปี เนื่องจากเข้าถึงง่าย และเล่นได้ง่ายในทุกสถานที่และทุกเวลา จึงกลายเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่งในสังคมไทยยุคปัจจุบัน

การพนันออนไลน์ในประเทศไทยนั้นได้เริ่มรู้จักอย่างแพร่หลายในช่วงการแข่งขันฟุตบอลโลกที่ประเทศฝรั่งเศสเมื่อเดือน

มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๙๘ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ซึ่งปัจจุบันก็ยังพบว่าการเล่นทายผลฟุตบอลก็ยังคงได้รับความนิยมอย่างมาก และสำหรับประเทศไทยนั้นการเล่นทายผลฟุตบอลยังถูกจัดว่าเป็นที่นิยมเป็นอันดับที่สาม รองจากสลากกินแบ่งรัฐบาลและหวยใต้ดิน^๑ อย่างไรก็ตาม การเล่นการพนันไม่ว่าจะเป็นการเล่นที่บ่อนหรือในรูปแบบออนไลน์ก็ส่งผลกระทบต่อไม่แตกต่างกัน ถึงแม้จะมีกฎหมายห้ามไม่ให้เล่น และถือเป็นประเด็นสาธารณะที่อ่อนไหวประเด็นหนึ่งของสังคมไทย ในแง่ของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะมีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่โต้แย้ง ซึ่งนับเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับการกำหนดมาตรการในการควบคุมและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะการพนันออนไลน์ที่ไร้ขีดจำกัดได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วและกว้างขวางอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จนกระทั่งปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่ายังไม่มีนักวิชาการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องคนใดที่ให้คำตอบอย่างชัดเจนได้ว่าตกลงแล้วสังคมไทยควรอนุญาตให้มีการเปิดพนันเสรีหรือปิดกั้นห้ามไม่ให้ประชาชนเล่น

การพนันออนไลน์ จำแนกได้เป็น ๔ รูปแบบ^๒ ดังนี้

๑) การเล่นเกมพนันแบบกาสิโน เช่น บาคาร่าออนไลน์ รูเล็ตออนไลน์ แบล็กแจ็ก หรือเกมไพ่ประเภทต่าง ๆ

* วรรณิกา พัชรขันธ์, วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๒ พันธรัตน์ ศรีสุวรรณ, มาตรการและกลไกในการควบคุมการพนันออนไลน์ของต่างประเทศ และแนวทางในการสร้างกลไกในการควบคุมการพนันออนไลน์ของประเทศไทย, ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน, น.๔.

^๓ ไพศาล ลิ้มสถิต, เปิด ปม เป็น อยู่ คือ พนันออนไลน์ สังคมไทยยุคไร้พรมแดน, กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, ๒๕๕๕. น.๑๑

๒) การทลายผลการแข่งขันกีฬา เช่น การแข่งม้า การแข่งขันฟุตบอล

๓) การออกลอตเตอรี่ ผู้ที่ต้องการซื้อลอตเตอรี่สามารถสั่งซื้อ และเล่นผ่านเว็บไซต์ขององค์กรหรือบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐให้ดำเนินธุรกิจนี้

๔) การพนันอื่น ๆ เช่น การพนันหรือการทลายผลที่เป็นความเสี่ยงโชคที่นิยมเล่นในประเทศนั้น ๆ

การพนันออนไลน์ของไทย^๔

จากการสำรวจข้อมูลเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการพนันออนไลน์ที่โฆษณาเชิญชวนและดำเนินการรับพนันผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ ในประเทศไทย สามารถจัดแบ่งประเภทการพนันออนไลน์เป็น ๓ ประเภทหลัก ดังนี้

๑) การเล่นเกมพนันแบบกาสิโน เช่น บาคาร่าออนไลน์ รูเล็ตออนไลน์ หรือเกมไพ่ประเภทต่าง ๆ ผู้เล่นสามารถเล่นผ่านการถ่ายทอดสดของบ่อนพนันทางอินเทอร์เน็ต

๒) การเล่นพนันบอล ถือเป็นการเล่นพนันออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในกลุ่มผู้เล่นพนันออนไลน์คนไทย เนื่องจากเว็บไซต์พนันออนไลน์ส่วนใหญ่จะเป็นเว็บไซต์ที่เปิดให้เล่นพนันบอล กลุ่มผู้เล่นพนันจึงมักเป็นคนกลุ่มเดียวกันกับผู้เล่นพนันบอลตามปกติ คือ กลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่ที่อยู่ในวัยทำงาน สิ่งที่น่าวิตกกังวล คือ นักเรียนและนักศึกษานิยมเล่นพนันบอลในสถานศึกษาผ่านโทรศัพท์มือถือที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ และผู้เล่นสามารถติดต่อกับเจ้ามือเว็บพนันผ่านการส่งข้อความสั้น (SMS)

๓) การพนันประเภทอื่น ๆ เช่น การเล่นกำถั่ว การเล่นไฮโล การพนันออนไลน์ประเภทนี้จะมีช่องทางหรือวิธีเล่นเหมือนกับการเล่นเกมพนันออนไลน์อื่น ๆ

แรงจูงใจในการเล่นพนันออนไลน์

การเล่นพนันออนไลน์มีความสะดวกสบายและสามารถเข้าถึงได้ง่าย ประหยัดเวลาและต้นทุนในการเดินทาง และสามารถเล่นการพนันได้หลายประเภทในเวลาเดียวกัน ซึ่งหากเป็นการเล่นพนันที่บ่อนอาจจะเลือกเล่นได้ครั้งละหนึ่งชนิดเท่านั้น อีกทั้งการเล่นพนันออนไลน์มีความเป็นส่วนตัวค่อนข้างสูง เนื่องจากไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว ทำให้มีนักพนันหน้าใหม่

เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการเล่นพนันตามบ่อนบางคนไม่ชอบบรรยากาศของบ่อนการพนัน หรือบางคนเกรงว่าจะถูกผู้อื่นมองในแง่ไม่ดี และผู้ประกอบการพนันออนไลน์มีการแข่งขันกันสูง ทำให้ผู้เล่นพนันออนไลน์ได้รับประโยชน์มากขึ้น โดยมักจะมีการจัดกิจกรรมหรือข้อเสนอส่งเสริมการขายให้แก่ผู้เล่น ทำให้ผู้เล่นรู้สึกว่าได้รับมูลค่าเงินที่มากกว่าปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อเสนอส่งเสริมการขายกับผู้ที่เริ่มใหม่ เช่น การให้รางวัลเพิ่มเป็นสองเท่าจากเดิม เหตุนี้เองจึงทำให้ทั้งผู้เล่นพนันออนไลน์และผู้ประกอบการพนันออนไลน์มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ จากการเล่นพนันออนไลน์

ผลกระทบโดยตรงที่เกิดขึ้นต่อตัวบุคคลที่เล่นการพนันออนไลน์ที่เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น ผลกระทบต่อการเรียน การงาน สุขภาพกาย รวมถึงด้านสุขภาพจิต ทำให้เสียการเรียน ผลการเรียนตกต่ำ ในด้านการงาน ก็จะทำให้ขาดงานบ่อย ประสิทธิภาพการทำงานลดลง ในส่วนผลกระทบทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้นได้ คือ ผลกระทบต่อครอบครัวอันเนื่องจากเกิดปัญหาด้านภาระหนี้สิน ทำให้ครอบครัวต้องเข้ามาช่วยเหลือ ผลกระทบต่อสังคม เมื่อเด็กหรือเยาวชน หรือคนวัยทำงาน มีการติดพนันออนไลน์มากขึ้น ย่อมกลายเป็นปัญหาต่อสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในมุมมองของประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ได้มีโครงการศึกษาเรื่อง “ภาษีพนันและสนามม้า” พบว่าหากมีการเปิดกาสิโนถูกกฎหมายจะเป็นการลดจำนวนผู้ไปเล่นการพนันในต่างประเทศลงร้อยละ ๓๐.๑ รัฐบาลมีรายได้ทางอ้อมจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๑.๑ ทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๔.๕ มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐.๙ และทำให้รัฐมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๑.๕^๕

กรณีศึกษากาสิโนถูกกฎหมายในต่างประเทศ : ประเทศสิงคโปร์^๖

จากการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดสถานกาสิโนที่ถูกกฎหมายในประเทศสิงคโปร์ พบว่า แนวคิดในการเปิดกาสิโนในประเทศสิงคโปร์นั้นได้มีมานานแล้ว เนื่องจากสิงคโปร์เป็น

^๔ อ่างแล้วในเชิงอรรถที่ ๒, น.๑๓-๑๖.

^๕ “สังสิต เผยผลสำรวจเปิดกาสิโน เพิ่มรายได้รัฐแสนล้าน,” ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓, <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/688424>

^๖ รัตพงษ์ สอนสุภาพ, บ่อนการพนันตามแนวชายแดน ผลกระทบและแนวทางการจัดการ : รายงานประจำปี ๒๕๕๕. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษาปัญหาการพนัน, น.๒๘-๓๒.

ประเทศที่มีขนาดเล็กและมีทรัพยากรจำกัด รัฐบาลจึงสังเกตเห็นว่า รายได้จากการท่องเที่ยวจะเป็นรายได้สำคัญ อย่างไรก็ตาม การต่อสู้ทางความคิดของสังคมนิยมได้เกิดขึ้นเป็นระยะ ระหว่างความคิดที่เชื่อมโยงกับศาสนาและความคิดของกลุ่มหัวอนุรักษ์นิยมของชาวสิงคโปร์เอง ขณะเดียวกันหากพิจารณา ในแง่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ รัฐบาลมีความคาดหวังผลทาง เศรษฐกิจโดยคาดการณ์ว่าจะก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน ๓๕,๐๐๐ อัตรา มีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมูลค่า ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ต่อปี นอกจากนี้ ผลอันเกิดจากการทำงานของตัวทวีคูณ (Multiplier Effect) จะส่งผลทำให้ภาคเศรษฐกิจสาขาสำคัญอื่น ๆ ขยายตัวตามไปด้วย เช่น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจสายการบิน ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจห้องพัก และธุรกิจเช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ ภาพรวมเหล่านี้จึงส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มขึ้นระหว่าง ร้อยละ ๐.๓ ถึงร้อยละ ๑.๓ ต่อปี แต่หากพิจารณาผลกระทบต่อ สังคมและเศรษฐกิจ การเปิดบ่อนการพนันในสิงคโปร์นั้น อาจจะมีผลกระทบด้านลบต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวโดยเฉพาะในส่วนของผลกระทบด้านสังคมนั้น จะส่งผลกระทบต่อเพศ เกม บุหรี่ ยาเสพติด การก่ออาชญากรรม และอาจเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) ขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีข้อกังวลอีกประการหนึ่ง สำหรับการเปิดบ่อนการพนันในสิงคโปร์ คือ ปัญหาการเสพติด การพนันของชาวสิงคโปร์เอง ซึ่งหากปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น มาแล้วอาจจะก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ติดตามมา ได้แก่ ปัญหา ครอบครัว อาชญากรรม และปัญหาหนี้สิน เป็นต้น

ข้อพิจารณาและบริบทของสังคมไทย

ในบริบทของสังคมไทย ถึงแม้การพนันจะมีอยู่ทั่วไป อีกทั้งในทางปฏิบัติก็ไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด และไม่ว่า

การพนันจะเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย แต่ก็ยังคงมี คนเล่นการพนันเป็นจำนวนมาก ประกอบกับหากมีการทำให้ การพนันเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย จะทำให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้ จำนวนมาก รวมทั้งจะทำให้รัฐสามารถควบคุมตรวจสอบธุรกิจ การพนันภายใต้ระบบกฎหมายได้ก็ตาม แต่ผู้เขียนมีความเห็นว่า หากพิจารณาตามหลักศีลธรรมแล้ว การทำให้การพนันเป็น สิ่งที่ถูกกฎหมายนั้น อาจเป็นการส่งเสริมให้มีการเล่นการพนัน เพิ่มมากขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ติดตาม มาได้ในที่สุด โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กหรือเยาวชนที่อาจจะเสีย การเรียน กลุ่มคนทำงานอาจจะละทิ้งงาน ขาดความรับผิดชอบ เกิดปัญหาภาระหนี้สิน เป็นปัญหาครอบครัว หรืออาจจะร้ายแรง ถึงขั้นเกิดอาชญากรรมที่เพิ่มมากขึ้นในสังคมไทย ดังนั้น การทำให้ การพนันเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายจึงเป็นเรื่องที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายจะต้องพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบและรอบด้านว่า มีความเหมาะสมกับสังคมไทยจริงหรือไม่ และเกิดประโยชน์กับ สังคมมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ โดยจะต้องนำบทเรียนของประเทศ ต่าง ๆ มาพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายที่ใช้ในการ ควบคุมการเล่นพนัน คือ พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ แต่กฎหมายฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้ อาจจะใช้บังคับกับการเล่นพนันออนไลน์ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ และ อาจมีบทบัญญัติหลายประการที่ไม่เหมาะสมกับปัจจุบัน ผู้เขียน จึงมีความเห็นทางวิชาการว่าอาจถึงเวลาที่จะต้องมีการแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และลักษณะของการเล่นพนันในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตต่อไป ■

